

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M. wniósł w dniu 12 września 2016r. przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w K. powództwo o zwolnienie spod egzekucji ruchomości zajętych w dniu 24 sierpnia 2016r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ś.J. C. w sprawie KM (...) prowadzonej przeciwko dłużnikowi A. T. z wniosku wierzyciela Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w K., w postaci:

- kuchenki mikrofalowej,
- laptopa marki S.,
- drukarki H. (...),
- dwóch foteli biurowych czarnych ze stalą.

Wniósł również o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania i obciążenie pozwanej kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś.J. C. wykonując czynności egzekucyjne wobec dłużnika A. T. dokonała zajęcia przedmiotów opisanych w żądaniu pozwu. Przedmioty te znajdowały się na nieruchomości, w której siedzibę ma powodowa Spółka. W pomieszczeniach przebywa także dłużnik. W związku z wykonywaną działalnością pod tym samym adresem, powód posiada swoje własne rzeczy i przedmioty, które stanowią jego własność i służą do prowadzenia działalności. Powód kupił zajęte przedmioty za własne środki. Zajęte przedmioty nie należą do dłużnika, a skoro stanowią własność powoda, to winny być zwolnione spod egzekucji toczony przeciwko dłużnikowi.

Pozwany Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w K. w odpowiedzi na pozew uznał powództwo i wystosował do Komornika Sądowego J. C. wniosek o zwolnienie spod egzekucji zajętych w sprawie o sygn. akt KM (...) ruchomości. Jednocześnie w oparciu o przepis art. 101 kpc wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wskazał, że nie dał powodów do skierowania niniejszej sprawy na drogę postępowania sądowego, a w myśl art. 187 § 1 pkt 3 kpc powód nie przedstawił informacji o podjęciu próby pozasądowego rozwiązania sporu, a nawet nie wyjaśnił przyczyn jej nie podjęcia. Według pozwanego, skoro termin na złożenie powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 841 § 3 kpc wynosi 1 miesiąc, to daje osobie trzeciej (powodowi) możliwość zwrócenia się do wierzyciela (pozwanego) ze stosownym wezwaniem o zwolnienie ruchomości spod egzekucji bez potrzeby angażowania Sądu. Z załączonych przez powoda dokumentów wynika, że do zajęcia ruchomości powoda doszło w dniu 25 sierpnia 2016r., a już niespełna dwa tygodnie później wniósł on powództwo do Sądu (pozew opatrzony jest datą 07 września 2016r.). Gdyby w tym czasie powód skontaktował się bezpośrednio z wierzycielem (pozwany), nie zaszłaby potrzeba kierowania sprawy na drogę sądową, która w tym wypadku nie jest obligatoryjna, tzn. niniejszy stosunek prawny nie musi być kształtowany wyrokiem, a wierzyciel (pozwany) może samodzielnie wystosować do organu egzekucyjnego wniosek z dyspozycjami w tym zakresie. Powołując się na orzecznictwo wskazał, że do zastosowania wyjątku od zasady obciążania kosztami procesu stosownie do odpowiedzialności za wynik sprawy, uznanie powództwa uzasadniające w myśl art. 101 kpc żądanie przyznania na rzecz pozwanego kosztów procesu powinno być stanowcze, kategoryczne i bezwarunkowe – regulacja ta bowiem premiuje lojalne zachowanie się pozwanego i chroni go przed zbędnie wytaczanymi procesami.

W piśmie procesowym z dnia 24 października 2016r. powód wniósł o wydanie wyroku spełniającego jego żądania wobec uznania powództwa przez pozwanego. Zakwestionował żądanie przyznania kosztów procesu pozwanemu, bowiem mamy tu do czynienia w tym zakresie z odrębnościami postępowania egzekucyjnego oraz zawitym trzydziestodniowym terminem do wniesienia pozwu przez powoda. Złożenie w tym czasie pisma do pozwanego jako

wierzyciela nie przerwałoby biegu tego terminu i nie daje gwarancji, że pozwany odpowie w tym terminie lub też złoży komornikowi wniosek o zwolnienie przedmiotów spod egzekucji. Powód miał zatem powód do wytoczenia powództwa.

Na rozprawie powód oświadczył, że skoro komornik sądowy na wniosek wierzyciela zwolnił spod egzekucji ruchomości wymienione w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r. oraz umorzył egzekucję do tych ruchomości, orzekanie o żądaniu pozwu stało się bezprzedmiotowe, gdyż ruchomości są już zwolnione. Pozostała kwestia kosztów procesu, które pozwany chce przerzucić na powoda. Wniósł o zasądzenie tych kosztów od pozwanego na rzecz powoda. Wyjaśnił, że aby dochować ustawowego terminu do wniesienia powództwa, powód złożył ten pozew nie mając pewności, czy pozwany zwolniłby zajęte ruchomości przed upływem tego terminu. Uważał, że pozwany powinien zwrócić koszty procesu powodowi, który koszty te poniósł na skutek błędu Komornika działającego na wniosek wierzyciela, którym jest pozwany.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 maja 2012r. do komornika sądowego wpłynął wniosek wierzyciela Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w K. o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi A. T.. We wniosku wierzyciel wniósł o przeprowadzenie egzekucji – między innymi – z ruchomości dłużnika. W kolejnym piśmie złożonym w toku postępowania egzekucyjnego z dnia 23 sierpnia 2016r. wierzyciel wniósł o zajęcie wszelkich ruchomości mających wartość licytacyjną.

W dniu 24 sierpnia 2016r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś.J. C. dokonała zajęcia dwudziestu jeden ruchomości:

- lustra w oprawie koloru srebrnego,
- telewizora marki L. (...) (...)cali,
- kina domowego,
- stołu drewnianego w kolorze brązowym,
- ławy drewnianej w kolorze brązowym,
- stolika koloru brązowego,
- okapu kuchennego marki I.,
- kuchenki mikrofalowej S.,
- ekspresu do kawy,
- termomixa V.,
- kuchenki M.,
- zmywarki do naczyń marki B.,
- sześciu krzeseł koloru białego,
- komody drewnianej koloru brązowego,
- drukarki marki H. (...),
- dwóch foteli biurowych obrotowych koloru czarnego,
- telewizora marki S.(...)cali,

- kuchenki mikrofalowej marki I.,
- akwarium (...)litrów,
- laptopa marki S. koloru białego,
- laptopa marki H. (...)

Podczas zajęcia obecna była J. T. – żona dłużnika. J. T. oświadczyła, że jest właścicielem zajętych ruchomości. Zajęte ruchomości oddano pod dozór J. T..

Komornik zawiadomił pisemnie J. T. o dokonanych zajęciach ruchomości przesyłając jednocześnie kopię protokołu zajęcia ruchomości z pouczeniem o możliwości złożenia w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania niniejszego pisma powództwa przeciwegzekucyjnego do Sądu Rejonowego w Ś.w trybie art. 841 kpc z żądaniem zwolnienia zajętych ruchomości spod postępowania egzekucyjnego, a w sytuacji wniesienia pozwu – o przesłaniu jego odpisu na adres kancelarii Komornika. Poinformował też, że w terminie jednego miesiąca licząc od dnia sporządzenia pisma, czyli od dnia 25 sierpnia 2016r., przystąpi do sprzedaży zajętych ruchomości. J. T. otrzymała pismo Komornika w dniu 29 sierpnia 2016r.

Odpis protokołu zajęcia ruchomości Komornik przesłał również pełnomocnikowi wierzyciela r.pr. M. W., który przesyłkę odebrał w dniu 31 sierpnia 2016r.

W dniu 13 września 2016r. do kancelarii Komornika wpłynął odpis pozwu Spółki z o.o. (...) w M. o zwolnienie spod egzekucji czterech zajętych w dniu 24 sierpnia 2016r. ruchomości.

W dniu 13 października 2016r. do kancelarii Komornika wpłynęło pismo wierzyciela zawierające wniosek o zwolnienie spod egzekucji ruchomości wymienionych w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r. w związku ze zgłoszeniem praw do tych ruchomości przez osoby trzecie i umorzenie egzekucji w tej części. Pismo to zostało nadane w placówce pocztowej dnia 10 października 2016r.

Postanowieniem z dnia 19 października 2016r. Komornik zwolnił spod egzekucji ruchomości wymienione w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r. i na podstawie art. 825 kpc umorzył egzekucję do ruchomości wymienionych w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r.

- (dowód: pismo Komornika do J. T. z 25.08.2016r. – k. 4,
- kopia protokołu zajęcia ruchomości z 24.08.2016r. – k. 5-6,
- pismo wierzyciela z 07.10.2016r. z dowodem nadania – k. 40-41,
- akta egzekucyjne KM (...))

Spośród zajętych ruchomości następujące stanowiły własność Spółki z o.o. (...) w M.:

- kuchenka mikrofalowa marki S.,
- drukarka marki H. (...),
- dwa fotele biurowe obrotowe,
- laptop marki S..

- (dowód: faktury VAT – k. 7, 8,
- oświadczenie z 31.08.2016r. - k.9,

zdjęcie – k. 10)

Powodowa Spółka (...) z o.o. ma swoją siedzibą w M. przy ul. (...).

(dowód: odpis z KRSu – k. 15-23)

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę prawną powództwa stanowi przepis art. 841 § 1 kpc, który przewiduje, że osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Powództwo o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji stanowi środek merytorycznej obrony osoby trzeciej, której prawa zostały przez egzekucję naruszone.

Dominujące jest zapatrywanie stwierdzające, iż osobą trzecią jest każdy podmiot niewymieniony jako strona w tytule wykonawczym, którego prawa zostały naruszone w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie tego tytułu.

Pozwany, będący wierzycielem A. T., może dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności tylko z ruchomości stanowiących majątek osobisty tego dłużnika. Przeciwno bowiem powodowej Spółce nie została nadana klauzula wykonalności, a zatem niedopuszczalne jest skierowanie egzekucji do majątku Spółki.

Powód wskazał w pozwie, że cztery rzeczy ruchome wymienione w protokole zajęcia z dnia 24 sierpnia 2016r. w sprawie KM (...) stanowi jego własność. Jako dowód na potwierdzenie tytułu prawnego do wskazanych przedmiotów przedstawił oświadczenie osoby trzeciej, faktury, zdjęcie. Dłużnik nie zaprzeczył prawu powoda do własności zajętych czterech ruchomości. W takiej sytuacji, kiedy dłużnik nie zaprzeczył prawu powoda, brak było podstaw do pozwania w niniejszej sprawie również dłużnika (art. 841 § 2 kpc). Legitymowanym biernie jest wierzyciel egzekwujący, czyli w niniejszej sprawie Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w K., który przy pierwszej czynności procesowej uznał powództwo i jednocześnie zwolnił spod egzekucji wszystkie zajęte rzeczy ruchome, na dowód czego do odpowiedzi na pozew załączył wniosek adresowany do Komornika Sądowego z dnia 07 października 2016r. Konsekwencją tego wniosku było wydanie przez Komornika w dniu 19 października 2016r. postanowienia w przedmiocie zwolnienia ruchomości spod zajęcia i umorzenia egzekucji do tych ruchomości. W chwili orzekania przez Sąd, w dacie 26 października 2016r., nie istniał przedmiot sporu, skoro przedmioty stanowiące własność powoda nie były już zajęte w postępowaniu egzekucyjnym. Nie istniało też w dacie orzekania prawo powoda wymagające ochrony sądowej (prawo własności). Z tej przyczyny powództwo podlegało oddaleniu, jako zaspokojone w toku procesu.

Zaspokojenie roszczenia powoda nastąpiło w wyniku uznania powództwa przez pozwanego. Zgodnie z art. 213 § 2 kpc sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności pozwanego, który nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne i godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie. Uznanie z chwilą jego dokonania przez pozwanego wywołuje określone skutki zarówno procesowe, jak i materialnoprawne. Sąd nie mógł w niniejszej sprawie wydać wyroku uwzględniającego żądanie pozwu, skoro sam pozwany podjął bezpośrednie działanie realizujące żądanie pozwu, czyli zwolnił ruchomości spod zajęcia, a powód oświadczył na rozprawie, że nie żąda już zwolnienia ruchomości spod egzekucji.

Powództwo z art. 841 § 3 kpc można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych. Powód wiedział o zajęciu ruchomości stanowiących jego własność w dniu 24 sierpnia 2016r., zaś pozew wniósł w dniu 12 września 2016r., a zatem dochował zawitego terminu. Podkreślić należy, że J. T. jest jednym ze współników powodowej Spółki, a jedynym członkiem Zarządu powodowej Spółki jest A. T..

Wobec tego, że uznanie powództwa przez pozwanego nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego i nie zmierza do obejścia prawa, jak też wobec zaspokojenia roszczenia powoda w toku procesu, Sąd orzekł jak w punkcie I. sentencji wyroku.

Kwestią sporną między stronami okazało się rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Powód uważał bowiem, że powinien otrzymać zwrot kosztów procesu od pozwanego, skoro koszty te poniósł, a wierzyciela obciążają wszystkie skutki działań Komornika, który zresztą był poinformowany w chwili zajmowania ruchomości, że tytuł prawny do nich nie przysługuje dłużnikowi. Pozwany natomiast stanął na stanowisku, że to jemu należy się zwrot kosztów procesu, skoro uznał powództwo przy pierwszej czynności, zaś powód występując od razu z pozwem, zamiast najpierw z wnioskiem do wierzyciela, nie dał możliwości wierzycielowi wystąpienia z wnioskiem do Komornika o zwolnienie przedmiotów od egzekucji.

O fakcie własności zajętych przedmiotów Komornik zawiadomił pełnomocnika wierzyciela przesyłając jemu odpis protokołu zajęcia ruchomości, w którym zawarte zostało oświadczenie, iż zajęte przedmioty nie stanowią własności dłużnika. Już wówczas wierzyciel mógł złożyć Komornikowi oświadczenie o zwolnieniu spod zajęcia przedmiotowych ruchomości. Odpis protokołu zajęcia otrzymał bowiem w dniu 31 sierpnia 2016r.

Zgodnie z art. 101 kpc zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Dyspozycja wskazanego przepisu została wypełniona tylko w jego drugim członie. Pozwany uznał bowiem powództwo przy pierwszej czynności procesowej. Należy jednak przyjąć, że dał powód do wytoczenia sprawy, skoro po otrzymaniu od Komornika odpisu protokołu zajęcia ruchomości nie złożył wniosku o ich zwolnienie spod egzekucji. Taki wniosek złożył dopiero po otrzymaniu odpisu pozwu, a zatem po poniesieniu przez powoda kosztów procesu w postaci opłaty od pozwu. Przepis art. 101 kpc statuuje zasadę lojalności wobec kontrahenta stosunku cywilnego, pozwalając na obciążenie kosztami tę stronę, która "dała powód do wytoczenia sprawy". Pozwany nie daje powodu do wytoczenia sprawy, jeżeli postępowanie jego i postawa wobec roszczenia strony powodowej oceniona zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwiają wniosek, że strona powodowa uzyskalaby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa. Jeżeli postępowanie pozwanego i jego postawa wobec roszczenia strony powodowej, ocenione w ten sposób, nie usprawiedliwiają wniosku, że strona powodowa uzyskalaby zaspokojenie roszczenia również bez wytoczenia powództwa, to należy uznać, że pozwany dał powód do wytoczenia powództwa i mimo uznania żądania pozwu przy pierwszej czynności procesowej, art. 101 kpc zastosowany być nie może (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 1961r., IV CZ 23/61, OSPiKA 1962, z. 5, poz. 121).

Z powyższego wynika, że pozwany uznał żądanie pozwu przy pierwszej czynności procesowej, ale skoro wiedząc, że zajęte przedmioty nie stanowią własności dłużnika, nie zwolnił ich spod zajęcia, to przyjąć należy, że bez wytoczenia powództwa powód nie uzyskałby zaspokojenia roszczenia. Powyższe okoliczności uzasadniają zwrot kosztów procesu powodowi przez pozwanego obejmujących opłatę od pozwu w wysokości 30 zł.

O kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 2 kpc Sąd orzekł w punkcie II. sentencji wyroku.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

5. (...)

(...)

(...)